

Šéf CIA: Vždy jsme věděli o nebezpečích rozšíření NATO

[pz prvnizpravy.cz/zpravy/zpravy/sef-cia-vzdy-jsme-vedeli-o-nebezpecich-rozsireni-nato](https://prvnizpravy.cz/zpravy/zpravy/sef-cia-vzdy-jsme-vedeli-o-nebezpecich-rozsireni-nato)

V roce 2008 William Burns, který je nyní Bidenovým ředitelem CIA, ale tehdy byl velvyslancem v Rusku, varoval, že „vstup Ukrajiny do NATO je pro ruskou elitu (nejen pro Putina) nejjasnější ze všech „redlines“.

William Burns, šéf CIA

5. ledna 2023 - 06:20

Burns tak varoval ministryni zahraničí Condoleeazu Riceovou, že **„ještě jsem nenašel nikoho, kdo by Ukrajinu v NATO považoval za něco jiného než přímou výzvu ruským zájmům“.**

Dokonce i po expanzi na Ukrajinu Burns nazval expanzi NATO do východní Evropy **„přinejlepším předčasnou a v nejhorším zbytečně provokativní“.** Pokud by došlo na Ukrajinu, Burns varoval: **„Nemůže být pochyb o tom, že Putin se bude tvrdě bránit.“**

Ale Burns nebyl prvním ruským expertem, který vyslal toto varovné znamení do Bílého domu. V roce 1990, kdy se Sovětský svaz rozpadl jako skládačka na samostatné země, byly USA a NATO na zásadní křižovatce a byly konfrontovány se dvěma budoucími měnicími se

volbami. Mohly by poskládat kousky skládačky zpět do jednoho komplexního obrazu integrovaného světa, který nekreslí žádné nové linie napříč Evropou, vítá Rusko, překračuje bloky a vytváří komplexní evropskou bezpečnostní strukturu, nebo by mohly nově uvolněné kousky připojit k NATO. vyloučit a izolovat Rusko a zatlačit nafouklé NATO přímo k ruským hranicím.

USA a NATO propásly historickou příležitostí ke spolupráci a zvolily druhou možnost. Panteon ruských expertů nařikal nad ztracenou šancí a naléhavě před ní varoval. Ministr obrany prezidenta Clintona Bill Perry to označil za „tragické“, protože **„v 90. letech jsme měli příležitost vybudovat dlouhodobý kooperativní vztah s Ruskem“**.

Před touto ztracenou příležitostí varovala legie nejzkušenějších amerických úředníků, protože už tehdy věděli dvě věci: že odchod Ruska z EU a z nového bezpečnostního uspořádání a postup na jeho hranice by existenčně ohrozil bezpečnostní zájmy Ruska a že červenou linií Ruska by byla Ukrajina.

Již v roce 1997, před jakýmkoli rozšířením NATO na východ, Jack Matlock, bývalý americký velvyslanec v Rusku, svědčil před senátním výborem pro zahraniční vztahy, že **„doporučení administrativy přijmout nové členy NATO v tuto chvíli považují za zavádějící. Pokud by ji měl schválit Senát Spojených států, může se klidně zapsat do historie jako nejzávažnější strategická chyba od konce studené války“**.

V témže roce George Kennan, další bývalý velvyslanec USA v Rusku a architekt americké politiky zadržování a zpětného chodu Sovětského svazu, prohlásil , že expanze NATO na východ **„by byla tou nejnosudnější chybou americké politiky v celém „poststudenoválečném“ období.“** Dodal, že by to „obnovilo atmosféru studené války“. Kennan napsal, že **tento názor „sdílí řada dalších s rozsáhlými a ve většině případů novějšími zkušenostmi v ruských záležitostech“**.

Tato varování nebyla ani nenápadná, ani zajištěná: „nejzávažnější strategická chyba“, „nejosudnější chyba“. A pocházela od lidí, kteří to věděli nejlépe. Američtí velvyslanci jiní než velvyslanci v Rusku podpořili varování. V článku v New York Review of Books z roku 1995 varoval bývalý americký velvyslanec v Polsku Richard T. Davies, že američtí politici ignorují nejlepší rady svých nejlepších poradců. Ale ani to nebyla ta nejranější varování. Varování z Bushovy administrativy přicházela od začátku rozhovoru o expanzi.

V říjnu 1990, možná jako první varování, vydalo ministerstvo zahraničí analýzu „**Východní Evropa a NATO**“. Dospěl k závěru, že **„není v nejlepším zájmu NATO nebo USA, aby těmto státům bylo uděleno plné členství v NATO“**. Varovalo před „protisovětskou koalicí, jejíž hranice je sovětská hranice“. Tentýž měsíc řídicí skupina pro evropskou strategii administrativ oznámila, že „všechny agentury souhlasí s tím, že východoevropské vlády by neměly být zvány do NATO kdykoli v bezprostřední budoucnosti“. Všechny agentury zahrnovaly stát, obranu, NSA a Sbor náčelníků štábů.

V roce 1992 ministerstvo zahraničí, opět zvažující rozšíření NATO, dostalo radu od náměstka ministra zahraničí Thomase Nilese, že expanze na východ **„ve skutečnosti Moskvě řekne, že konečným výsledkem vnitřní revoluce a opuštění jejího impéria Sovětského/Varšavského paktu je rozšíření NATO. k jeho hranici.“** ME Sarotte v Not One Inch říká, že „Niles radil ‚držet linii ohledně členství v NATO‘. Ve stejném roce podle Sarotte Colin Powell, tehdejší předseda Sboru náčelníků štábů, varoval, že „se osobně zdráhal překročit most východoevropského členství v NATO“.

V říjnu 1995 přinutil skandál generálního tajemníka NATO Willyho Claese k rezignaci. Ruud Lubbers byl připraven jej nahradit. Ale v

méně známém příběhu, kdy USA ignorovaly varování a manévrovaly, aby utvářely své cíle, když se ukázalo, že Lubbers byl proti americkým plánům na rozšíření NATO na východ, ředitel pro plánování politiky ministerstva zahraničí James Steinberg říká, že se USA rozhodly „zrušit“ Lubberův vzestup na vrchol NATO. Podle Sarotteho Steinberg uvedl, že USA „'potom rozhodly, že nenecháme' Lubberse, aby tu práci měl“. Místo toho USA doprovodily Javiera Solanu na vrchol NATO. Solana dal jasně najevo, že pokud jde o otázku rozšiřování NATO na východ, „bude sledovat americký pohled“.

USA věděly, že rozšíření NATO na východ rozhněvá a ohrožuje Moskvu. Věděly také, že expanze na Ukrajinu je obzvláště citlivá a ohrožující a představuje zvláštní červenou linii. S vědomím citlivosti této červené čáry byla expanze na Ukrajinu zvláště diskutována.

John J. Mearsheimer: Hra s ohněm na Ukrajině

V dojemném apelu z roku 1991, který Sarotte citoval, americký velvyslanec v Moskvě Robert Strauss – další z těch expertů, kteří podle Kennanových slov měli nejrozsáhlejší a nejnovější zkušenosti – varoval, že „nejrevolučnější událostí roku 1991 pro Rusko nemusí být kolaps komunismu, ale ztráta něčeho, co Rusové všech politických vrstev považují za součást svého vlastního politického těla, a to je blízké srdci: Ukrajiny.

Robert Gates ve svých memoárech Duty řekl, že „pokusit se přivést Gruzii a Ukrajinu do NATO bylo skutečně přehnané. Dodal, že **„bezohledně ignoruje to, co Rusové považují za své vlastní životně důležité národní zájmy“**.

Z těchto důvodů interní návrh dokumentu z roku 1991 doporučil ponechat „možnost připojení Ukrajiny ke styčnému programu NATO“ na „později“.

Ukrajina byla také citlivým případem, protože měla na svém území bývalé sovětské jaderné zbraně, které se občas zdráhaly vzdát. Ale i když bylo členství v NATO hlavním důvodem pro odeslání jaderných zbraní do Ruska, odborníci se zdráhali nabídnout členství v NATO Ukrajině a překročit ruskou červenou linii. V roce 1993 Clintonův poradce pro národní bezpečnost Anthony Lake, agresivní zastánce rozšiřování NATO, řekl Britům, že pokud přijmou Ukrajinu do NATO, vyřeší to jaderný problém. Záznam podle Sarotte ukazuje, že Britové odpověděli nevěřícně. Lakeovi připomněli, že „rozšíření NATO o Ukrajinu by překročilo tu nejčervenější z ruských červených čar“. To se vědělo už před třemi desetiletími.

Dokonce i Richard Holbrooke, který agresivně prosazoval expanzi, věděl, že „**Ukrajina je nejchoulostivější problém**“ a že se k ní musí přistupovat jinak. Věděl, že Ukrajina je červená čára, kterou pravděpodobně nelze překročit, a označil NATO za „alianci, do které pravděpodobně nikdy nemůže vstoupit. . .“ Generální tajemník OSN Javier Solana, který slíbil, že jeho pohled na rozšiřování NATO „se bude shodovat s americkým pohledem“, věděl, že expanze do pobaltských států a na Ukrajinu je „nejobtížnější částí rozšiřování“.

V prosinci 1994 na schůzce, které se zúčastnili Clinton a Gore v Bílém domě, prezident a viceprezident tajně objasnili, že nastal čas rozšířit NATO na východ. Sarotte uvádí, že bylo učiněno rozhodnutí zaměřit se na střední a východní Evropu a ne na Ukrajinu.

O čtrnáct let později poslal Burns do Washingtonu své varování, že „vstup Ukrajiny do NATO je nejjasnější ze všech redline“ a že pokud se NATO rozšíří na Ukrajinu, „nemůže být pochyb o tom, že Putin bude tvrdě bránit“.

(rp,prvnizpravy.cz,veteranstoday,foto:arch.)